

werpen daar aan de orde zullen komen. Zoo zal bij de „devotional meeting“ gehandeld worden over de leer van de vleeschwording, het karakter bepalende van 1°. individueel leven en gebed, 2°. van het kerkelijk leven en 3°. van het ambt.

Een zitting zal men wijden aan de betrekking tusschen de Episcopale kerk en dissenterende kerken, terwijl een andere dag bestemd is om te spreken over de verschillen tusschen de onderscheidene takken der Anglicaansche kerk. Wellicht zal het dan uitkomen, dat de Amerikaanse Episcopale kerk veel minder Roomsche neigingen toont als wel de Episcopalen in Engeland.

De Roomschen in Engeland schijnen zich niet tevreden te stellen met de vorderingen die hunne beginselen maken in de Episcopale kerk, maar leggen zich ook toe op de bevestiging der Nonconformisten, onder welken naam allen verstaan worden, die niet tot de Episcopale kerk behooren en zich in Protestantsche kerkengemeenschappen hebben vereenigd. Het werd door Roomsche gezinden uitgesproken dat zij wel hoop hadden ook de Nonconformisten onder de schaduw der oude Moederkerk te vergaderen. En deze hoop is natuurlijk niet gegrond op de omstandigheid dat hun ritueel zooveel gelijkijkt op dat van Rome, gelijkijkt dit bij den Episcopalen het geval is, of omdat zij meer hebben leeren opzien tegen „de kerk“, maar alleen omdat zij met zooveel liefde tot Christus vervuld zijn en zooveel aandrigen op het vertrouwen in Hem.

Dit is wel een poging om vliegen met honig te vangen. De Roomschen zouden even goed of liever nog met meer recht tot de Nonconformisten kunnen zeggen: „Gelijeden zijt bezig zoozeer van het fundament, waarop uwe kerk gebouwd is af te glijden, doordat velen uwer leeraars de a.g. „moderne gedachte“ volgen en daardoor ook de leden der gemeente onder den baan des ongeloofs leiden, dat het wel noodig is, dat er naar meerdere vastigheid omgezien wordt. Die vastigheid kan alleen gevonden worden in de gemeenschap der Roomsche kerk enz. Een dergelijk betoog zou meer overeenkomstig de waarheid zijn als de verzekering, er is zooveel geloof in Christus onder ulieden dat wij begeeren, dat gij u bij ons voegt. „Zeker zal men meer levend geloof bij de Nonconformisten vinden dan bij de Roomsche gezinden. Maar juist zij, die een levend geloof in Christus mogen bezitten, zullen allerminst geneigd zijn om zich met Romaniserende strooming die zich onder het Engelse volk openbaart te laten medesleepen.

WINCKEL.

Door Kinderen.

DOODENDIENST.

VI.

Om nu al dergelijke kwellingen en ellenden zooveel mogelijk van de gestorvenen af te weren, en de rechters gunstig voor deze te stemmen, offeren ook zelfs arme Chinezen vaak het laatste wat zij hebben, om den doods maar een goeden uitlaat te geven. Meent nu echter niet dat alleen liefde hen daarbij drijft. Het heidendom kent niet veel liefde, noch bij de goden noch onder de menschen. Overal is bij de overvaardigheid ook vrees in 't spel, en vaak ook slechts die alleen.

Want kan het den dooden kwalijk gaan, naar Chineesch geloof, die dooden bezitten ook weer de macht den levenden allerlei kwaad te doen. Zij kunnen zich wreken op degenen, die hen op aarde onrechtvaardig hebben behandeld. Vandaar dat de levenden zoo hun best doen om met de gestorvenen rechte goede vrienden te blijven en hen in waarde te houden. 't Is eigenbelang.

Men stelt zich dan ook niet tevreden met de gaven die de doode meekrijgt naar het land daarginds, neen, jaarlijks wordt ook nog een groot feest gevierd, dat weder herinnert aan wat men in de Roomsche kerk „Allerzielen“ noemt. Dit Chineesche allerzielenfeest duurt verscheiden weken. De lieden gaan dan, in hun beste pak gekleed, de graven hunner aanverwanten bezoeken. Daar bidden zij dan, en vertellen allerlei plechtigheden. Tevens brengen zij den gestorvenen offers. Deze bestaan uit spijzen, geld, kleeren, allerlei huisraad, draagtoelen, schuilen, schriftgereedschap, al naar 't beroep dat de overleden indertijd uitoefende.

Dat zal op zoo'n kerkhof wel een verkoop van een uitdragerszoon lijken, denkt gij, en wat jammer van al het goed! Maar weest gerust. De Chinezen zijn minstens zoo slim als gij — ten minste als 't op hun zak aankomt — en zorgen wel, dat zij voor geestelijke dagen hun stoffelijke belangen niet vergeten. 't Was te wenschen dat alleen de Chinezen zoo deden!

Al wat men op het kerkhof brengt, behalve dan het eten, is van papier, dus namaaksel, en wordt bij het graf verbrand. Voor den geest is dit evengoed alsof 't heusche dingen waren geweest. Het komt nu toch waar 't wezen moet. Maar het eten dan? Wel dat is goed varkensvleesch, en lekkernijen zijn er zoo meer. Maar daar krijgen de geesten niets van dan de reuk. Zijn ze daarvan verzadigd, dan neemt men alles weer mee, en eet en drinkt het zelf op. Dit is eigenlijk ook het wijste.

Hoe nauwgezet de Chinezen op den dienst der dooden letten ziet ge hieruit: Het kan gebeuren, dat iemand in 't water valt en verdrinkt, en zijn lijk niet te krijgen is. Dan kan men niet op zijn graf offeren. Wat geschiedt nu? Dan worden rijst en pakjes papiergeld in 't water geworpen; ook worden in een schuitje of op den oever kleeren van den doode verbrand.

In 't geheel duurt het offeren zestien dagen. Na dien tijd worden, zoo geloof men, de geesten nadat zij de gaven van hun vrienden hebben weggehaald, weer opgesloten in de onderwereld. Zij moeten nu tot het volgende Allerzielenfeest met hun nieuwe pak en hun nieuwe meubels enz. zien toe te komen, want van verstellen schijnen zij niet te weten.

Maar als nu iemand eens geen bloedverwanten of vrienden heeft, wat wordt dan na zijn dood voor hem gedaan?

Misschien zou men liefst niemandal doen, maar dat gaat niet. Want juist die geesten welke hier geen vrienden hebben, worden het meest geducht. Zij worden beschouwd als een soort roovers, die omdat niemand voor hen zorgt, hun schade verhalen op de levenden. Daarom houdt men voor die onbevriende geesten jaarlijks zelfs drie feesten; elk gezin draagt daartoe iets bij. De priesters gaan er in dan prachtige optocht door de stad. Aan elken hoek eener straat, bij elke brug en nog op vele andere plekken houdt men stil. Daar wordt dan papiergeld verbrand. Want op zulke plekken konden immers licht vergeten geesten zitten te loeren

en te grinnen, die men nu tevreden stelt, opdat zij de burgerij geen schade doen en alles in de war sturen, zonder dat de politie er iets aan zou kunnen doen.

Zoo bedrijft dan heel China een grooten doodendienst. En die kost wat! Alle jaren wordt er een 360 miljoen gulden uitgegeven aan den eeredienst der dooden, 't zij in 't openbaar of afzonderlijk. En daarbij maken de priesters gebruik van dien voortdurende angst des volks voor de geesten der dooden, om zichzelf te verrijken en zich onmisbaar te maken.

Tref een huisgezin een ongeluk, heeft er een overstroming plaats, vernielt de bliksem een gebouw, 't wordt alles geschreeven op rekening van de misdoening der geesten. De priesters die dat doen, vertellen er meteen bij, dat men hun nu maar geld moet geven — en dan geen nagemaakt van papier! — om met dat geld die nijdige geesten te bedwingen, of ook wel te bewegen om het gezin of de landstreek verder met vrede te laten.

Over 't algemeen verstaan de priesters zeer goed de kunst om uit hun beroep voordeel te trekken. Soms weten zij rijken lieden wijs te maken, dat een der voorouders van zulk een rijk 't in de onderwereld zeer hard heeft. Hij kan 't echter beter krijgen en uit de gevangenis komen, maar dan moeten de gevangengevangensdaarom eerst een goede som ontvangen. Hoe slim nu de Chinezen ook zijn, hierin blijkt toch hun dwaasheid, dat zij zulke dwaasheden, als van zoo'n soort vagevuur, waar men zich uit helpen kan, gelooven en er voor geven. Doch de mensch is buiten des Heeren woord niet wijzer en geloof den letigen.

(Sist volgt.)

AAN VRAGERS.

Onze lezer L. d. V. vraagt ook een en ander over bloemen.

We kunnen daarover alleen zeggen, dat ten allen tijde aan bloemen en planten sekere beteekenis is gehecht. Wel dienen ze, gelijk onze lezer zegt, in 't algemeen tot oplichtering; maar zijn vermoeden omtrent sekere beteekenis is ook juist.

Plantakken en eikenkranen en lauwerbladen waren al vroeg teekenen 't zij van overwinning of van bekroning. Mythen worden vaak bij droeve plechtigheden gebruikt. Ook de kleuren spelen een groote rol. Rode rozen komen voor op feesten maar niet bij begrafenissen; dan ziet men wel witte. De groene kleur duidt hoop en verwachting aan. Voor een brulloft toot men zich niet met zwarte linten, en de Oranje-kleur bij ons opwekt. Er bestaan zelfs geheele boeken om van al de kleuren en wat dies meer zij beteekenis en uitlegging te geven. Maar als iemand geen kunstig behanger of aerschilder is, doet hij met die wetenschap weinig.

CORRESPONDENTIE.

C. C. K. te B. We laten graag aan uw eigen oordeel over, of alle vragen die u doet in deze afdeeling wel passen. We zullen echter, zooveel mogelijk, gaarne antwoord geven.

HOOGENBEEK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Hoogachtbare Redacteur!

De Deputaten tot de Med. diens hebben goedgevonden U iets mee te deelen omtrent het door mij hun gegeven advies over de plaats van vestiging van de Med. dienst, gelijk mij blijkt uit de *Herant* van 23 Mei l.i. die de mail mij heden bracht. Laat mij U daarom melden, dat ik de voorstelling van mijn advies, U door de Deputaten in hun gepubliceerd schrijven gegeven, niet accepteerden kan.

Niet gaarne zou ik willen, dat bij de kerken, die mij hierheen zonden, de indruk gevestigd werd, dat ik werkelijk geandveerd had, zooda de Deputaten het in hun schrijven aan U, natuurlijk ter goeder trouw, voorstellen.

Mijn advies was geheel anders. Dat zou duidelijk blijken, als Deputaten mijn advies in zijn geheel wilde publiceren. Ik vrees, dat, tengevolge van het door U gepubliceerd schrijven der Deputaten, de indruk bij velen is ontstaan dat ik aan Deputaten adviseerde om reeds voor de Synode van Groningen een hospitaal te bouwen op Java.

Niets echter is minder waar dan dat. In de overtuiging, dat het kiezen van een plaats voor het hospitaal in *zich* staat het kiezen van het centrum van onzen geheelen zendingsarbeid, adviseerde ik *gansch* wat anders dan uit den brief van Deputaten aan U te verstaan is. De vraag toch, waar het centrum zal komen is zoo hoogst gewichtig en de beantwoording van die vraag beaist zoo veel, dat ik mij wel gewacht heb te adviseeren, dat eenig college van Deputaten zoo maar even de knoop zou doorknopen. Alleen de kerken, in Synode vergaderd, die den arbeid van de Ned. Geref. Zending-vereeniging hebben overgenomen en die op de Synode van Middelburg de beginselen voor den nieuwen zendingsarbeid hebben vastgesteld, alleen die kerken kunnen mijns inziens de vraag beantwoorden, die den geheelen aan te vangen gemeenschappelijke zendingsarbeid op Midden-Java beheerscht. Daarom adviseerde ik aan de Deputaten tot de Med. dienst om voor de komende Generale Synode *geen* hospitaal te doen bouwen, opdat de kerken *volkomen* vrij zouden blijven bij de beslissing van de vraag, waar het centrum van den arbeid zal zijn.

Ik stel er prijs op, dat de kerken in het Vaderland dit weten, opdat alle eventuele verkeerde indruk omtrent mijn advies zal worden weggenomen.

Nu gij den brief van deputaten hebt gepubliceerd in Uw blad zult gij zeker wel zoo vriendelijk willen zijn om aan mij schrijven ook een plaatsje in de *Herant* te gunnen.

U bij voorbaat mijn dank daarvoor betalend heb ik de eer mij te mogen noemen,

Uw. di. br.

L. ADRIAANSE.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Vianen, F. Rispens, te Steenwijk. — Houweril (geen. Urmn), W. Bouwman, te Lelystad. — Oversee, W. H. Giesen Jr., te Breda. — Scherpenzeel, O. Lo, te Oud-Vossemeer. — Vreeswijk, J. H. Koers, te Kockengen.

AANGENOMEN: 's Gravenhage, A. H. van Minnen, te Zaandijk. — Monstcr, T. Kramer, te Rottevalle

(Fr.) — Elburg, G. J. D. Aalders, te Gonda A. — Stedum (Gron.), J. Huizinga, te Sijdeboeren.

BEROEPEN: Staphorst, Wolsink, te Steenwijk A. — Zevenhoven en Trammarnum c. a.; B. J. Heer, cand. a/d V. U. — Ezinge (Gron.), H. D. Drenth, te Nieuwolda. — Middelburg B. J. H. Donner, te Nieuworp.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Farmerend, A. W. van Kluijven, te Schagen. — Grevendicht (toez.), J. Kemman, O. J. Pred. met verlof. — Ootmarsum, K. Jansen, te Veenen. — Urmond, Blitterswijk en Dorst, W. van Deursen, te Schagerbrug. — Peperga, Nieuwvank en Engelm H. Ph. Rogaar, cand. te Midwolda. — Tjerkgaast, N. de Jong, te Engwierum bij Dokkum. — Parrega, W. Magendans, te Oostersee en Echten. — Grootschermer, J. E. W. van Loon, te Obdam. — Lecuwen bij Tiel, tot hulpprediker, H. van der Mey, te Dieren. — Mijnsheerenland, P. J. Kromsloot, te Scherpenisse. — Weerden, J. P. Ezinga, te Oostwolda. — Duergerdam, H. Scholking, cand. te Amsterdam.

AANGENOMEN: Hardingsveld, D. J. van Broommen, te Haskerhorn.

BEROEPEN: Hoornsterwaag, J. C. van Ronkel, cand. — Mulden, W. R. Kalsbeek, te Kesteren. — Loon op Zand, E. J. W. Posthumus Meijjes Jr., te Heineoord. — Oosterhaule, H. Limpers, te Aldrum. — Hindeloopen, H. Scholking, cand. te Midwolda. — Koedijk, G. A. Kniphuizen, te Nieuw-Helvoet. — Oldenoy, J. Homan, cand. — Barum en Munster, D. J. van Broommen, te Haskerhorn. — Woudsend (Fr.), P. J. Kromsloot, te Scherpenisse.

Advertentien.

In den onderdom van 47 jaar overleed in de hoop des eeuwigen levens, mijne geliefde vrouw en der 5 kinderen zorgvolle moeder,

FENNA BONNINGA HOEKSEMA.

Haar lijden was langdurig en smartelijk. Doch wij zwijgen Gode, Wiens doen wijsheid is.

B. TERPSTRA en kinderen.

Amsterdam, Sloteweg 171, 4 Sept. 1897.

Voor de vele bewijzen van deelneming, voor en na het overlijden van onze geliefde dochter en zuster, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Uit aller naam: R. TOREN.

Oostwold (Oldambt), 8 Sept. '97.

Gevoelig voor de vele en velerlei hartelijke bewijzen van deelneming in ons zilveren jubileum, zij het ons vergund, ook door middel van de *Herant* onzen innigen dank daarvoor te brengen, ook, mede namens eenige vrienden aan de ons onbekende (niet-geleide maar gewogen vrienden!) voor het plaatsen van de advertentie in dit blad datum 29 Augustus.

Da. R. M. POLMAN en echtgenoot.

Groningen.

Brussel.

GEREFORMEERDE KERK.

Dienst des Woords: 's Zondags 10 uur 's morgens en 8 's avonds.

Ingang: Rue Paul Devaux 7, bij de Beurs.

KOETSIER.

Een gehuwd Koetsier biedt zich aan, oud 36 jaar, van goede getuigen voorzien, van de G. G. thans nog in betrekking en die om Zondagsheiliging gaarne wenscht te veranderen. Brieven franco, onder letter L., Bureau van de *Herant*.

HEDEN VERSCHIEEN:

De EERSTE AFLEVERING van

DR. A. KUYPER,

STICHELKE WERKEN.

TWEEDE SERIE.

Deze serie zal bevatten: **HONIG UIT DEN ROTSTEEN, Deel II; UIT HET WOORD, Serie I, Deel III en Serie II, Deel I.**

De prijs van de geheele serie (compleet in ongeveer 18 afleveringen) zal **hoogstens f 5.50** zijn.

Oomiddelgk na het verschijnen van de laatste aflevering (einde deze jaars) wordt de prijs der afzonderlijke deelen verhoogd.

Amsterdam.

Pretoria.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

P. VAN EIJK.

Firma JOHANNES KRAMER & Co.

DAN 15—17, AMSTERDAM.

Kopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PHILONGATIEN en BELENINGEN. Namen gelden a DEPOSITO 1/2 pCt. onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

NIEUWE UITGAVEN.

Werken van Dr. A. KUYPER.

Honig uit den Rotssteen. Deel I. VOLKSUITGAVEN. Prijs f 1.50. Gebonden f 1.90.

Uit het Woord. Serie I. Deelen I en II. VOLKSUITGAVE. Prijs f 1.75. Gebonden f 2.25.

Voor een Distel een Mirth. VOLKSUITGAVE. Prijs f 0.60. Gebonden f 0.90.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissie van de Prinsengracht, No. 157, AMSTERDAM.

VERSCHENEN bij

HÖVEKER & WORMSER, Pretoria.

en voorhanden Kalverstraat No. 154, Amsterdam.

ISRAËLS LOT

den bewoners der Zuid-Afrikaansche Republiek ten spiegel voorgehouden.

LEERDE, gehouden in de Ned. Herv. kerk te Pretoria, den 13den Juni 1897, door

C. SPOELSTRA,

Predikant aldaar.

(Gedeeltelijk ten voordeele van het „Christelijk Tehuis“).

Prijs f 0.30.

Te koop gevraagd:

Dr. A. KUYPER, E Voto,

gebonden of ongebonden. Aanbieding franco, letters E. V., Bureau *Herant*, Amsterdam.

Verklaring van den

Heidelbergschen Catechismus

DOOR

E. L. MEINDERS,

Orator en Leraar bij de ware Gereformeerde Gemeente te South-Holland III (Amerika).

2 deelen in linen banden, met portret van den schrijver, f 4.25.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Handboek

DER

GESCHIEDENIS VAN HET VADERLAND

DOOR

Mr. GROEN VAN PRINSTERER.

NET GEHEEL NIEUW PORTRET VAN DEN SCHRIJVER.

ZENDE BRUK.

Prijs f 5.— Gebonden f 6.—

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Amsterdam.

Pretoria.

Admissie-Examen.

Het eerstvolgend examen ter toelating tot de lessen aan de **Vrije Universiteit** gegeven, zal D. V. worden aangenomen **Woensdag 22 September**. Hun, die zich daaraan wenschen te onderwerpen, wordt verzocht, zich met opgave van ouderdom, woonplaats en der faculteit, waarin zij wenschen te studeren, schriftelijk aan te melden bij den ondergeteekende, **vóór of op Woensdag 15 September**.

Daarbij worde herinnerd aan het volgende Senaatsbesluit betreffende het Hebreeuwsch: „Aan hen, die tot de colleges in de Hebreeuwsche taal en de Bijbelsche antiquiteiten wenschen te worden toegelaten, zal, na gunstigen uitslag van het Admissie-Examen, een afzonderlijk examen worden aangenomen in de eerste beginselen der Hebreeuwsche taal, waaruit zal moeten blijken, dat de candidaat met behulp van het woordenboek een paar verzen Hebreeuwsch grammaticaal kan ontleiden en vertalen.

Aan dit examen moeten zich onderwerpen allen, die tot de colleges in de Hebreeuwsche taal en de Bijbelsche antiquiteiten wenschen te worden toegelaten, dus ook zij, die met gunstigen uitslag het eindexamen aan een Gymnasium of voor de Staatscommissie hebben afgelegd.”

De deo. der lit. fac.,
Dr. J. WOLTER.

VERSCHENEN:

EEN GEDACHTENIS VAN TIEN JAREN

(Intreede te Klundert 29 Juli 1888 en afscheidsrede aldaar 20 Juni 1897),

DOOR

J. H. FERINGA,

Predikant te Zaandam.

Prijs. f 0.30.

BOEKHANDEL

VOORREKEN

HÖVEKER & WORMSER.

Gereformeed Gymnasium,

te Amsterdam.

Sedert de laatste opgave ontving de Vereeniging voor Voorbereidend Universitair Onderricht, het volgende aan giften en jaarlijksche bijdragen:

Amsterdam, P. d. K. f. 1; L. F. f. 2.50; Meij. N. d. S. f. 1; L. v. d. V. f. 1.25; H. T. f. 5; G. S. f. 2.50; A. V. f. 2; H. J. v. W. f. 1. Breda, Meij. D. K. W. A. f. 1. Sneek, D. T. W. f. 5; T. d. J. f. 1. Buzum, Ds. M. J. D. f. 2.50; K. P. B. f. 1. Werkendam, Ds. A. B. f. 1.50. Utrecht, Kap. K. f. 2. Aalst, S. S. f. 5. Ermelo, J. R. G. Jr. f. 1. Apeldoorn, J. d. B. f. 0.50. Deventer, H. S. f. 3. Zutphen, J. L. f. 1. Aalten, W. H. V. f. 1; W. d. G. f. 1. Arnhem, A. C. v. d. B. f. 2.50; D. D. f. 1; L. D. f. 1; P. J. V. f. 1. Wetsinge, Wed. K. L. f. 2.50. Bennekom, B. W. d. G. f. 1. Zalt-Bommel, Ds. H. B. f. 1. 's-Gravenhage, Ds. G. R. f. 1. Dronrijp, P. A. d. J. f. 1.50. Wilmarum, S. H. J. f. 1. Schellum, B. T. R. f. 2.50; P. G. R. f. 1; J. B. J. f. 5; Ds. C. H. f. 1.50; A. S. f. 2; G. d. V. f. 1. Wens, A. J. f. 1. Makkum, W. P. V. f. 1; S. G. f. 1; F. B. f. 2.50; Ds. R. K. B. f. 5. Idseghuizen, L. J. H. f. 2.50. Hollum, S. J. A. f. 1. Streeboos, J. M. P. f. 1; Ds. F. K. f. 2; W. L. K. f. 3. Abbeja, P. V. f. 1. Oosthem, K. H. V. f. 1. Arum, A. J. f. 2.50. Wommels, J. M. f. 0.50. Finallinge, J. W. f. 1. Lexmunn, J. v. M. f. 1; A. v. T. S. f. 1; G. d. H. f. 1; A. d. H. f. 1. Vianen, P. A. B. f. 2; B. D. J. G. M. f. 2; J. H. B. f. 1. Sunk, D. G. M. f. 1; J. D. U. f. 1. Amersfoort, A. V. f. 1. Hilversum, T. K. f. 1; J. M. v. d. H. f. 1; A. H. d. H. f. 1; J. A. B. f. 2.50; J. G. D. f. 2; W. C. v. d. B. f. 1. Groningen, P. J. A. f. 2.50; W